

Statens vegvesen

NADim 30. november 2023, Radisson Blu Airport Hotel, Gardermoen

Status for VegDim-prosjektet

vegvesen.no/VegDim

Brynhild Snilsberg, Teknologi Drift og vedlikehold, Statens vegvesen

VegDim (2018-2024)

FoUI-program i Statens vegvesen

Mål

- Utvikle et **digitalt** dimensjoneringsystem for vegoverbygninger
- ME (mekanistisk-empirisk) system:
  - ✓ **Tilstandsutvikling** og levetid pga trafikk og klima

Brukergrupper

- Vegeiere
- Rådgivende ingeniører
- Entreprenører
- Forsknings-/undervisningsinstitusjoner

System

ERAPave PP

Elastic Response Analysis of **P**avement –
Performance **P**rediction

Statens vegvesen

Hvorfor

- Best egnet for norske forhold
- System under utvikling, enklere å påvirke innhold
- Lignende forhold (klima/trafikk/materialer/byggemåter)
- Sverige og Norge drar lasset sammen
- Entreprenører og rådgivende ingeniører opererer i begge land vil lette implementeringen

Samarbeidspartnere

Status - Agenda

- **Inngangsdata**
  - Trafikk, Materialer, Klima

- **Kalibrering og pilotering**

- **Regelverk og krav**
  - Spor, Utmatting, Max tøyning, Telehiv

- **Implementering**
  - N200, Opplæringsmateriale, Dataverktøy/norsk web-løsning

Inngangsdata - Trafikk

God oversikt over **antall og lengde** på kjøretøy samt **piggdekkandeler** i byområder, men mangler oversikt over **vektdata** på tunge kjøretøy samt **piggdekkandeler** på **trafikklenker**

Langsiktig mål: data på trafikklenker (kryss til kryss)

- **Antall aksler/kjøretøy** og **akselastfordeling** for ulike akselkonfigurasjoner for de tunge kjøretøyene
- **Piggdekkandeler** for lette og tunge kjøretøy

Status:

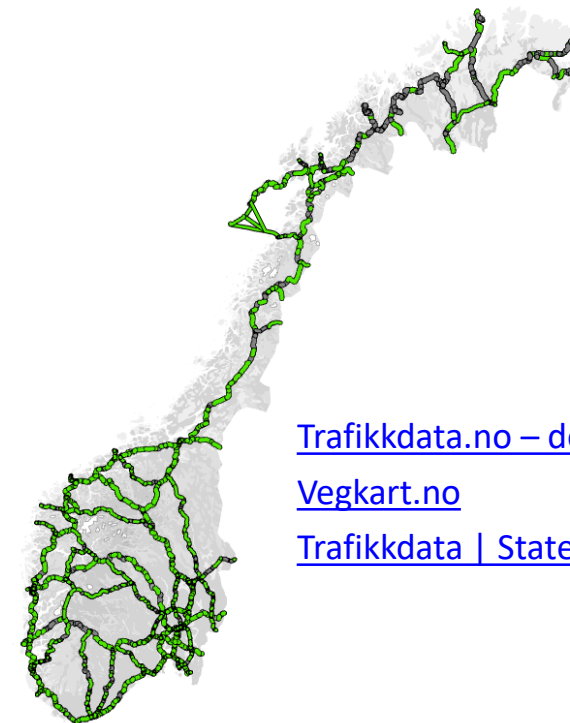
Antall ekvivalente 10 tonns aksellaster:
$$N = 365 \cdot C \cdot E \cdot \text{ÅDTT} \cdot f \cdot \frac{(1,0+0,01p)^{20}-1}{0,01p}$$

Tilgjengelige data

- $\text{ÅDT lange (> 5,6 m)} \approx \text{ÅDT}_T$ (gjennomsnittlig antall tunge kjøretøy/døgn)
- p (forventet årlig trafikkvekst for tunge kjøretøy)
- f (fordelingsfaktor for trafikken i kjørefeltene, N200 oppgir for x-feltsveg)

Pågår

- C (gjennomsnittlig antall aksler/tungt kjøretøy, N200: 2,4)
- E (gjennomsnittlig ekvivalensfaktor for akslene på tunge kjøretøy, N200: 0,427)

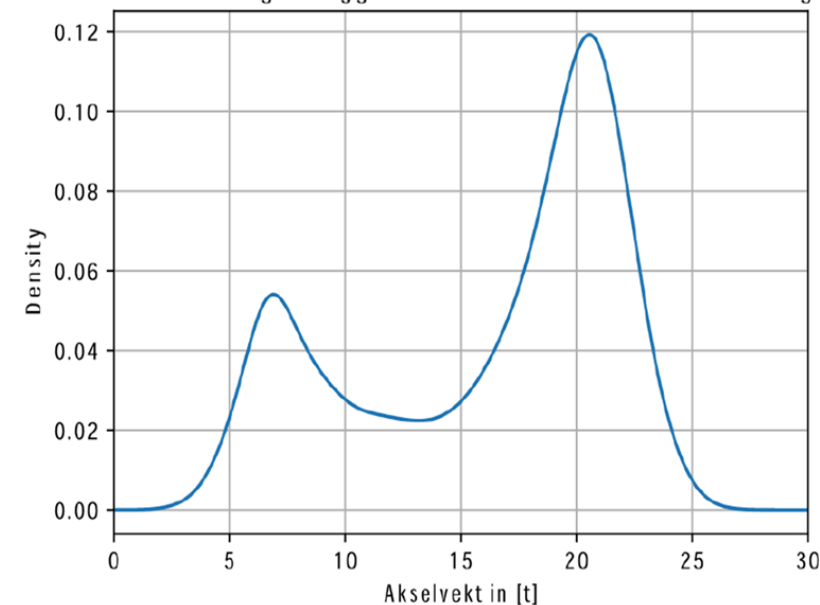

[Trafikkdata.no – detaljerte data](https://trafikkdata.no)

[Vegkart.no](https://vegkart.no)

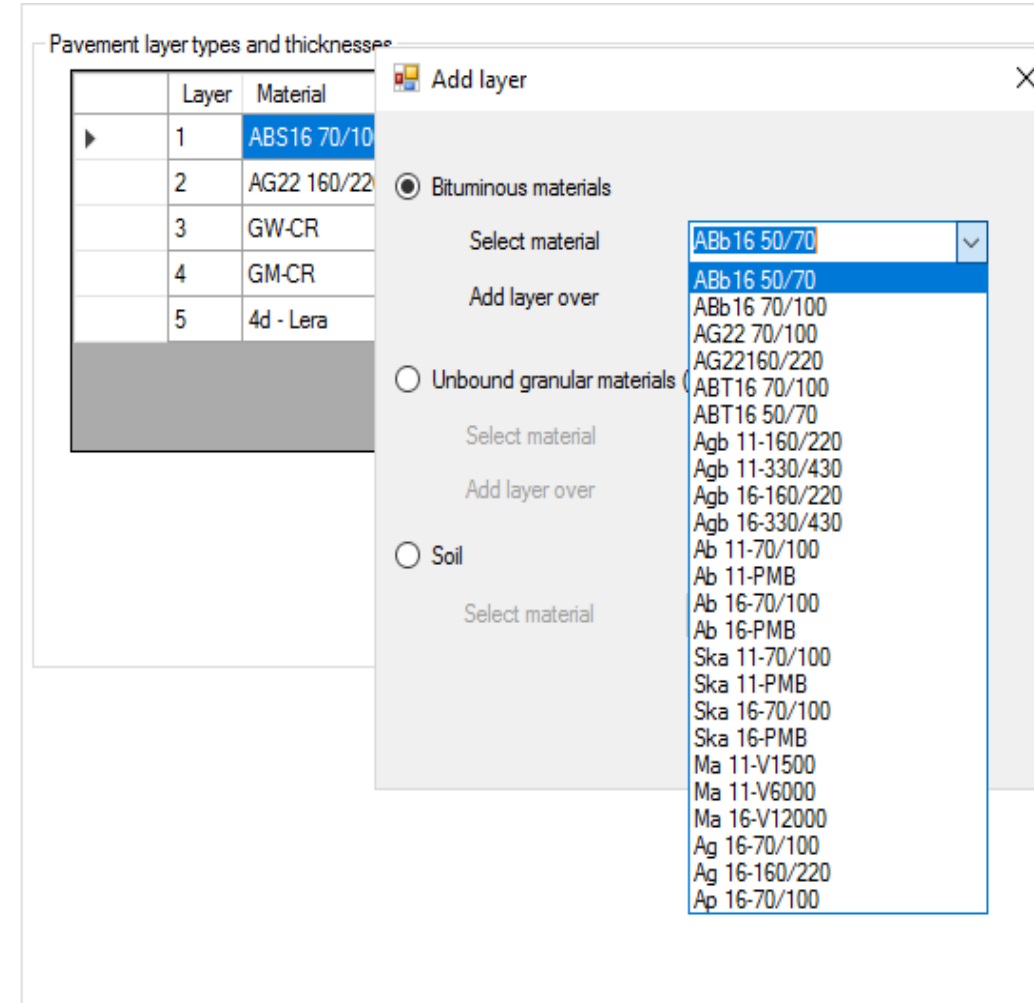
[Trafikkdata](https://trafikkdata.no) | [Statens vegvesen](https://statensvegvesen.no)

Aksellastfordeling 3-boggiaksler Storsandtunnelen Trøndelag E39

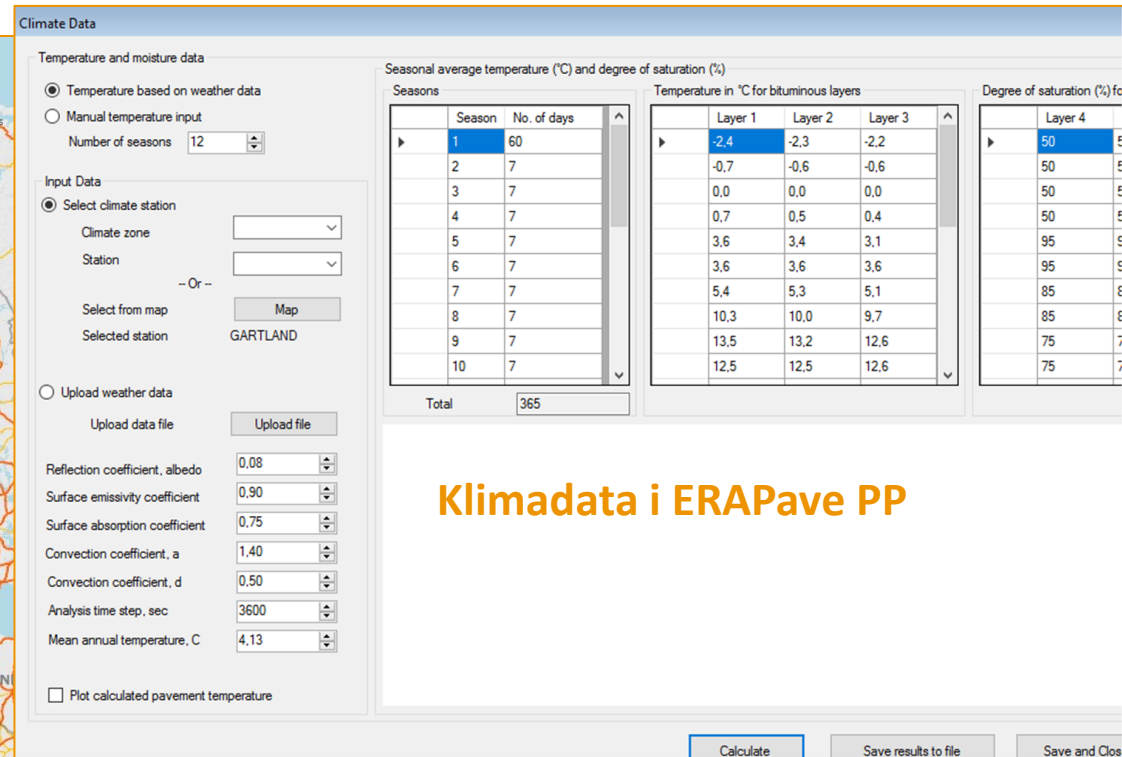
Inngangsdata - Materialer

- **Materialdatabase** etablert i ERAPave PP
  - Mest brukte materialer i vegbygging
  - Hensikt: forenkle implementering og bruk av systemet
  - Stivhet (elastisitet) til materialene, ikke styrkeegenskaper (LA, KM, MD)
- **Asfalt**
  - Ferdig testet (NAT) og lagt inn i databasen
  - Parameterne som beskriver **dynamisk modul** (master kurve) for ulike massetyper (avhengig av temperatur og belastningshastighet)
- **Ubundne/granulære materialer** (inkl. undergrunn)
  - Arbeid pågår
  - Estimert for **stivhetsmodul**
    - Påvirkes av fuktinnhold: velge mellom godt – middels – dårlig drenert vegoverbygning
    - Grove materialer (bærelag, forsterkningslag): etterregning fra fallodsmålinger samt tidligere lab-testing pågår
    - Undergrunnmaterialer (leire og silt): lab testing pågår
  - **Frostegenskaper**
    - Segregasjonspotensial (indikator på telefarlighet, oppsugd vann/tidsenhet)
    - Termisk ledningsevne, frysevarme, volumetrisk varmekapasitet

Inngangsdata - Klima

- Kart med kobling til data fra norske klimastasjoner tatt inn i ERAPave PP
- **Temperatur:** beregnes ved bruk av en modell der lufttemperatur, vindhastighet og solinnstråling inngår
  - Deformasjon i asfaltlag
- **Frost:** Frostnedtrengning og telehiv - beregnes fra frostmengdedata fra Met [F100 Frostmengder 1991-2020 \(vegvesen.no\)](https://vegvesen.no)
- **Fuktinnhold:** må estimeres basert på dreneringstilstand, påvirker
  - Deformasjon i ubundne lag

Climate Data

Temperature and moisture data

Temperature based on weather data

Manual temperature input

Number of seasons: 12

Input Data

Select climate station

Climate zone: [ ]

Station: [ ]

– Or –

Select from map: [Map]

Selected station: GARTLAND

Upload weather data

Upload data file: [Upload file]

Reflection coefficient, albedo: 0,08

Surface emissivity coefficient: 0,90

Surface absorption coefficient: 0,75

Convection coefficient, a: 1,40

Convection coefficient, d: 0,50

Analysis time step, sec: 3600

Mean annual temperature, C: 4,13

Plot calculated pavement temperature

Seasonal average temperature (°C) and degree of saturation (%)

Seasons	Season	No. of days	Layer 1	Layer 2	Layer 3	Layer 4
	1	60	-2,4	-2,3	-2,2	50
	2	7	-0,7	-0,6	-0,6	50
	3	7	0,0	0,0	0,0	50
	4	7	0,7	0,5	0,4	50
	5	7	3,6	3,4	3,1	95
	6	7	3,6	3,6	3,6	95
	7	7	5,4	5,3	5,1	85
	8	7	10,3	10,0	9,7	85
	9	7	13,5	13,2	12,6	75
	10	7	12,5	12,5	12,6	75
Total		365				

Klimadata i ERAPave PP

Calculate Save results to file Save and Close

Kalibrering og pilotering

Kalibrering: sjekke at tilstandsutviklingen som systemet beregner stemmer overens med det som registreres på veg

- Finne norske kalibreringskoeffisienter for de ulike skadeutviklingsmodellene (spor, utmatting, max tøyning, telehiv)
- Referansestrekninger: øst og nord
- Tilrettelegging av datagrunnlag pågår, kalibrering i 2024

Pilotering: uttesting av systemet i pågående byggeprosjekt og sammenligne mot dimensjonering med eksisterende praksis

- Opplæring av involverte i utbyggingsprosjektet
- Fastlegge forventet tilstandsutvikling, mulig med fremtidig oppfølging og overføring til referansestrekning
- Prosjekter
  - E6 Kvithammar – Åsen
  - E6 Helgeland: Svenningelva-Lien / Flyum-Lille Majavatnet / Trøndelag grense – Majahaugen
- Planlegges i slutten av 2024

N200 Vegbygging
under revisjon

Ferdigstilles i desember. Høring frem til mars 2024

Ny utgivelse 1. juli 2024

VegDim/ERAPave PP et av flere tema

Trolig valg mellom to
dimensjoneringsmetoder

1. **Dagens system**

2. **VegDim/ERAPave PP** - Trolig med en kontroll- og godkjenningsordning

Sporutvikling

Permanente deformasjoner og
piggdekkslitasje

Årlig sporutvikling avhengig av
ÅDT og fartsgrense

Utmatting

Oppsprekking for asfaltlagene
samlet etter 20 år

Max tøyning

Mot undergrunnen
(ekstremlaster)

Avhengig av type undergrunn
og klima

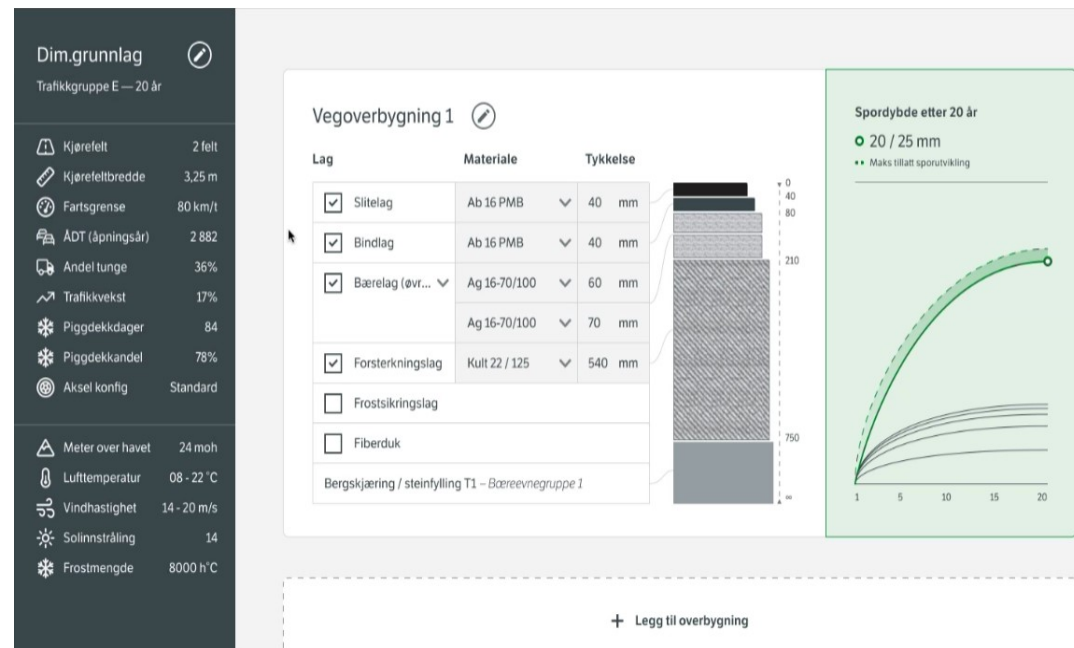

Telehiv

Max telehiv avhengig av
fartsgrense

Implementering

- Tilpasning av **N200 Vegbygging**
- Lage **opplæringsmateriale** i ME-dimensjonering & ERAPave PP
  - For vegplanleggere og vegteknologer hos vegeiere, rådgivende ingeniører, entreprenører
- Arbeid med **norsk web-versjon** (dataverktøy) pågår
  - Skal gjøres fritt tilgjengelig for alle brukere på vegvesenets plattform Atlas
  - Omprogrammering fra C++ til Java, integrasjonstester
  - **Frontend** (brukergrensesnitt): oppsett og funksjon tilpasset brukernes behov
    - Dimensjoneringsgrunnlag/inngangsdata
    - «Vegoverbyggeren»/valg av materialer og tykkelser
    - Systemstøtte N200
  - **Backend** (motoren): modeller og beregninger, databaser, ERPave PP

- Ønsker du å få info om utviklingen av den kommende web-versjonen (**nyhetsbrev**) – gi beskjed til andreas.hartveit@vegvesen.no

Tidslinje web-versjon

Nå

Jul 23

Sommer 24

VegDim avsluttes 24

v1.0 VegDim/ERAPave PP

v1.0 N200

dimensjonering

Drift
Vedlikehold
Videreutvikling

Nye publikasjoner

> **Rapporter**

- Vegoverbygning. Krav, byggemåter, materialer. Norge – Sverige (ViaNova rapport)
- Vanninnhold i tilslagsmaterialer. Kornstørrelsers evne til å holde på vann og teoretisk beregning av vanninnhold (SVV rapport nr. 879)
- USA: AASHTOWare PMED. Sverige: PMS Objekt. Utvikling, kalibrering og implementering (SVV rapport nr. 903)
- Dekkelevetid. Sammenligning Norge og Sverige (nesten ferdig)

> **PhD**

- Laboratory Investigation on Development of Bitumen Exposed to Chemicals (Xuemei Zhang, NTNU 2022:186)
- Laboratory-based modelling of viscoelastic properties of asphalt pavement (Hao Chen, NTNU 2023:207)

Takk for oppmerksomheten!

Ønsker du å vite mer?

www.vegvesen.no/VegDim

brynhild.snilsberg@vegvesen.no

Å, nei!
Jeg traff et
hull i veien!

